

Cursa d'obstacles

Només el 5% dels xiquets de les zones valencianoparlants del País Valencià tindran el pròxim curs ensenyament en valencià. Sense una política decidida per part de Cultura, el valencià com a vehicle d'ensenyament es troba, ara per ara, ben lluny.

Aconseguir una escola en valencià, un projecte ple d'obstacles.

RAFA GIL

Quan ja han passat sis anys de la promulgació de la Llei d'Ús i Ensenyament del valencià i quatre de la publicació del Llibre Blanc de l'educació a la Comunitat Valenciana, l'ensenyament en valencià al País Valencià continua sent l'excepció.

De 1983 ençà, la creació de línies d'ensenyament en valencià no ha parat; això no obstant, el seu nombre és tan escàs que els col·legis en valencià continuen representant una nota exòtica dins el panorama educatiu del país. Les il·lusions, potenciades per la victòria dels socialistes en les eleccions autonòmiques de 1982, que impulsaren grups de pares i professors a la implantació efectiva de les primeres línies en valencià en l'ensenyament públic, fins i tot abans de l'aprovació de la Llei d'Ús, es van apagant a poc a poc.

A hores d'ara, segons dades de la Conselleria i a fal-

ta de l'acabament de la inspecció d'enguany, podem afirmar que el percentatge d'escolarització d'alumnes d'EGB en valencià, a les zones valencianoparlants, no superarà durant el curs 1989-1990 el 5%. Si bé representa quasi el doble de l'existent l'any passat, la xifra és ben expressiva. Per fer una comparació, a Catalunya, en el curs 1986-1987, l'últim censat, el percentatge era del 46% i es calcula que enguany s'acostarà al 60%; mentre que a les Illes, on encara no hi ha competències del govern autonòmic sobre ensenyament, el Ministeri no s'ha molestat a realitzar cap càlcul sobre els xiquets escolaritzats en català.

VALENCIÀ, UNA ASSIGNATURA MÉS

La prioritat de la Conselleria d'Educació va ser durant els primers anys consolidar l'assignatura de va-

lencià a totes les escoles. L'ensenyament en valencià quedava per a una segona etapa que, a hores d'ara, encara no s'ha enllestit. És cert que el valencià ja és present a les escoles del país, però membres de la Coordinadora de Pares, Professors i Alumnes per l'Ensenyament Públic en Valencià (CAP-PEPV) denuncien que encara hi ha algun centre on l'assignatura no es dona per falta de professorat.

La falta d'una campanya al respecte ha fet que el valencià siga considerat per la majoria dels alumnes com una càrrega més, cosa que provoca que a les zones castellanoparlants el nombre de demandes per a l'exempció que permet la Llei d'Ús i Ensenyament siga molt alt.

Per a Joan Peiró, cap del Servei de l'Ensenyament en Valencià, la problemàtica és ben complicada i a més de les xifres s'han de tenir en compte altres factors. Se-

gons manifesta, «cal tenir present que hi ha un percentatge molt important d'escoles privades, que en algunes comarques poden arribar a ser el 60% del total, que no s'han implicat en absolut en el procés de valencianització de l'ensenyament; la Conselleria no té la responsabilitat sobre aquesta parcel·la tan àmplia».

Joan Peiró indica, a més, que, «a banda de l'ensenyament integral en valencià, tenim també el programa d'extensió del valencià en l'àrea d'experiències que enguany arribarà al 100% de les escoles». Ara bé, cal tenir en compte que aquest programa d'extensió té diversos graus i només el 33% de les escoles rebran l'àrea totalment en valencià, la resta es limitarà a tenir documentació o tan sols una breu parcel·la.

L'expansió de les línies en valencià ha estat fins ara potenciada per associacions in-

teressades en el redreçament lingüístic, però no hi ha hagut per part de l'administració cap campanya de poten-

ciació, ni tan sols d'informació, sobre la creació de les línies d'ensenyament en valencià.

La creació de línies en valencià té nombrosos entrebancs

Carme Miquel, secretària de la CAPPEPV, porta ja molts anys treballant per la confecció de línies d'ensenyament en valencià. Com ella mateixa indica a EL TEMPS, «al voltant de l'escola en valencià s'ha format un moviment cívic que tracta de suplir la iniciativa que no té l'administració».

—*¿Hi ha obstacles per a la creació de les línies en valencià?*

—Lamentablement, la creació de les línies té nombrosos entrebancs. Per una part, les dificultats administratives com els tràmits o la falta de professors, que a voltes han provocat que queden desateses algunes demandes. A més, cal destacar que no hi ha informació des de la Conselleria i molta gent no sap què fer i es troba perduda. Caldria que se simplificara i s'ajudara de manera efectiva les iniciatives per a la creació de noves línies.

—*¿Com pot afectar aquestes iniciatives l'actitud de l'administració?*

—L'administració no té una planificació adequada, per exemple, és molt trist que alumnes que finalitzen

l'EGB no tinguen assegurada la continuïtat en valencià per al BUP, però els moviments per l'escola en valencià tenen cada vegada més força i més dinàmica. Si això continua així, correm el perill que la distància entre els dos siga prompte massa gran.

—*¿Com funcionen fins ara les línies creades?*

—L'escola en valencià implica molts més pares, alumnes i professors. La seua dinàmica és molt més àgil i segons estudis que hem realitzat, el rendiment dels xiquets és igual o superior al que tenen els alumnes de l'escola en castellà. Malgrat les campanyes pertorbadores que certs sectors de la premsa inicien cada any, per l'època de la matriculació, quan els pares tenen una bona informació, reaccionen positivament i es preocupen pel projecte; però clar, com ja t'he dit, necessitem una campanya d'informació que nosaltres no podem donar. Tan sols hi ha algunes iniciatives particulars per part d'ajuntaments i de col·legis, però no és suficient.

J. S.

Xifres

Escoles d'EGB amb ensenyament en valencià
 Curs 1988-1989 209
 Curs 1989-1990 237. Increment: 28, 13%
 Total d'escoles en el territori catalanoparlant, nombre aproximat, 1.500
 Alumnes amb ensenyament en valencià
 Curs 1988-1989 17.279
 Curs 1989-1990 23.579. Increment: 6.250, 36%
 Total d'alumnes en territori catalanoparlant, nombre aproximat, 560.000

